

Magyar Madártani és
Természetvédelmi
Egyesület
1121, Budapest
Költő u. 21.

Tel: 1/275-6247
mme@mme.hu

Kis Miklós Zsolt úr részére
államtitkár

**Agrár-vidékfejlesztésért Felelős Államtitkárság
Kecskemét**

Ipoly u. 1/A
6000

Tisztelt Államtitkár Úr!

Mint az bizonyára Ön előtt is ismert, a mezőgazdasági élőhelyek természeti sokfélesége az elmúlt évtizedekben drasztikusan csökkent hazánkban¹, egyes korábban gyakori madárfajaink állománya (pl. fogoly) összeomlott. Hazai és nemzetközi vizsgálatok egyértelműen kimutatták, hogy a természeti sokféleség csökkenése lassítható jól célzott, természetvédelmi célú agrár-környezetgazdálkodási kifizetésekkel².

A Vidékfejlesztési Program tervezése során kiemelkedő fontosságúnak tartottuk a megítélésünk szerint megfelelően kialakított agrár-környezetgazdálkodási kifizetéseket, melyek kellő részletességgel és megfelelő hangsúllyal kezelték a Magas Természeti Értékű Területek programját. Az erre vonatkozó támogatási kérelmek benyújtását megelőző időszakban kiemelten fontos minden tájékoztató jellegű tevékenység, amelynek célja, hogy a gazdálkodók megfelelően tájékozottak legyenek a rendelkezésre álló, természetvédelmi célú agrár-környezetgazdálkodási lehetőségekről. Az agrár-környezetgazdálkodási lehetőségekről szóló kormányzati, érdekképviseleti és civil szervezetek által végzett összehangolt kommunikáció során erre mi is nagy hangsúlyt fektettünk.

Tájékoztatásában a pályázati rendszer kidolgozásáért felelős Miniszterelnökség is megerősítette, hogy a gazdálkodóknak nagyobb esélyük lesz nyerni a pályázati formában akkor, ha a magasabb vállalási szintet jelentő Magas Természeti Értékű Területek tematikus előíráscsoportjait vállalják.

A 2015. év végi benyújtást követően a 2016. május 6-án napvilágot látott, a támogatási ponthatárokat tartalmazó közlemény, valamint azóta eltelt két hétben érkezett gazdálkodói visszajelzések alapján megállapítható, hogy a következő 5 éves időszak vonatkozásában a Magas Természeti Értékű Területek (MTÉT) kifizetései messze elmaradnak mind a szakmai várakozásoktól, mind pedig a gazdálkodói igényektől. Noha a pontos támogatási adatok (pl. a tematikus előíráscsoportokkal lefedett területek kiterjedése) egyelőre nem nyilvánosak, egyértelműen látszik, hogy a forrásfelosztás a horizontális előíráscsoportok irányába torzít. Becsléseink és a gazdálkodói visszajelzések szerint a Vidékfejlesztési Programban támogatott MTÉT terület csupán felét teszi ki az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban támogatott területeknek. Véleményünk szerint ez az alábbi okok miatt jelent súlyos problémát:

1. Az MTÉT rendszer szükségesnél jóval csekélyebb mértékű támogatásával hazánk a leghatékonyabb eszközt veszíti el, mely a védett természeti területeken kívül képes hatni a mezőgazdasági természeti sokféleség általános csökkenésére. Különösen igaz ez azokon a nem védett Natura 2000 területeken, melyek állami tulajdonból magánkézbe kerültek, és amelyeken a természetbarát gazdálkodás biztosításának legfontosabb és leghatékonyabb eszköze az AKG támogatási rendszer.
2. Az MTÉT rendszerének visszafejlesztésével egyes fokozottan védett fajok (pl. túzok) évtizedes állománynövekedése torpanhat meg és fordulhat ismét negatív irányba, veszélyeztetve ezzel a hazai populáció életképességét.
3. A döntéssel a Magas Természeti Értékű Területek nemzetközileg elismert, jól működő rendszere lehetetlenné válik. A komoly környezeti vállalások ellenére támogatást nem elnyerő gazdálkodók hosszú távú bizalmát és együttműködési hajlandóságát is rombolja a jelenlegi döntés, ami a benyújtott támogatási kérelmek számának tartós csökkenéséhez vezethet.
4. A forráselosztás szakmailag hibás, mivel azon gazdálkodókat részesíti előnyben, akik szerényebb önkéntes vállalásokat tettek. Akik magasabb szintet vállaltak (pl. MTÉT előíráscsoportot) nagyobb eséllyel maradtak

¹ <http://www.mme.hu/tovabbra-csokken-hazai-mezogazdasagi-teruletek-madarvilaga>

² http://www.mtbk.hu/mtbk09/doc/Szep_mtbk_2014.pdf

kifizetés nélkül. Ez kontraszelekciót eredményez, mely hosszú távon veti vissza a gazdálkodókat a magasabb szintű vállalások megtételétől.

5. A döntés az ágazati szereplők (érdekképviseltek, megnyilatkozó állami és társadalmi szervezetek) hitelességének erózióját eredményezi, ami pedig a fenntartható mezőgazdaság és tájhasználat eléréséhez nélkülözhetetlen ágazatközi partnerségek megromlásához, a magángazdálkodók és az állami intézmények közötti bizalom megrendüléséhez vezet. Az MTÉT előírásokra pályázó gazdálkodók a végső döntés során még azonos esélyt sem kaptak a horizontális kifizetést igénylőkkel, annak ellenére hogy korábban minden releváns kormányzati szervezet tájékoztatása szerint úgy maximalizálhatta támogatási esélyeit, ha magas vállalásokat tesz.

Tisztelt Államtitkár Úr! Véleményünk szerint az agrár-környezetgazdálkodási támogatási kérelmek forráselosztásában hozott döntés megváltoztatása, az MTÉT területekre igénybe vehető pénzügyi keret kiegészítése elengedhetetlen. Még a relatív³ forráshiány esetén sem tartjuk indokoltnak és elfogadhatónak azt, hogy a Magas Természeti Értékű Területek kifizetéseivel érintett területek kiterjedése a korábbi időszakban támogatottakhoz viszonyítva csökkenjen. Az AKG rendszerét véleményünk szerint hosszú távon is olyan irányban kell fejleszteni, hogy a támogatások egyre jelentősebb mértékű kedvező környezeti változás eléréséhez vezessenek. Csak ennek lehet eredménye az, hogy tartós partnerségbe ágyazva az agrár gazdálkodók egyre magasabb szinten vállaljanak szerepet és kötelezettséget egy környezeti értelemben is fenntartható mezőgazdaság kialakításában.

Kérjük mielőbbi szíves intézkedését a döntés felülvizsgálatában és kérjük a gazdálkodók által benyújtott MTÉT igénylések és területkezelési vállalások minél nagyobb arányban történő támogatását.

Budapest, 2016. május 20.

Üdvözlettel:

Dr. Halmos Gergő
Magyar Madártani és
Természetvédelmi Egyesület

Dr. Farkas István
Magyar Természetvédők
Szövetsége

Sipos Katalin
WWF Magyarország
Alapítvány

Másolatban kapja: Dr. Fazekas Sándor, miniszter, Földművelésügyi Minisztérium

³ Fontos megjegyezni, hogy a relatív forráshiány többek között annak tudható be, hogy a Kormány élt azzal a lehetőséggel, hogy a vidékfejlesztési kereteket egy részét átcsoportosítsa a közvetlen kifizetésekre, ezzel hozzávetőlegesen 100 Mrd forinttal csökkentve a Vidékfejlesztési Program költségvetését.